

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHTICH ENDE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Törvényes Források bejegyzési száma 88
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Elmélet és valóság

Fielding Elliot őrnagy, az amerikai Columbia rádiótársaság katonai szakértője legutóbb tartott rádióelőadásában a már oly sokszor angosztatótt második front ugratásának lehetőségével foglalkozott. A katonai híradásokban kétségtelenül tájékozott előadó ismertetését az a megállapítás kezdte, hogy a tengelyhatalmakat csak abban az esetben lehet legyőzni, ha Európában milliók hadsereggel sikerül partraszállni. Azonban még ha a fantasztikusan merész elgondolás a siker reményével keveset is, három előfeltételt kell teljesíteni, mielőtt az angolszász szövetségesek megkísérelnék a partraszállást. Ezek az előfeltételek a következők volnának: kikergetni a németeket Afrikából, szilvaszifárd védvonalat teremteni Angliában és a magas északon, végül pedig döntő erejű támadásba kezdeni az egész szovjet fronton.

Ezen előfeltételek birtokában, valóban mi sem tartanánk lehetetlennek egy második front sikerét. Azonban mindhárom elgondolás szöges ellentétben van a tények lesújtó valóságával szemben. A szovjetországi vonalon ugyanis a németek és szövetségeseik vannak állandóan győzelmes offenzívában, Angliát és a magas észak vidékeit pedig nem lehetett feltétlenül biztosítani sem betörés, sem hatályos légitámadás ellen. Végül a líbiai fronton sok minden történt azon rövid idő óta is, mióta a rádióbeszéd elhangzott. Azóta már nincsen líbiai front, mert a hadművelet egészen mélyen Egyiptomban zajlanak, a németek kikergetéséről pedig annál kevésbé lehet beszélni, mert a helyzet éppen fordítva áll. Rommel csapatai kergetik az angol hadsereget mindjobban befelé, Alexandria, a Suez-csatorna, a brit világbirodalom e legfontosabb kihasználási felé. Már pedig ha egyszer ezeket elérik a német-olasz csapatok úgy olyan helyzet támad, amely eldöntheti az egész világháború sorsát is véglegesen.

Kétségtelen, hogy az angolok novemberi offenzívája annak az egyik előfeltételnek megteremtését szándékolta, amelyre Fielding Elliot célozott. Az angolok teljesen megkérték semmisíteni a líbiai német-olasz katonai erőket, hogy ily módon az afrikai oldalról is ugródeszkájuk legyen Európa felé. Erről a lehetőségéről azonban természetesen a tengely győzedelemes fegyvertényei után szó sem lehet, hanem inkább arról, tudják-e az angolok még egyáltalán a Suez-csatornát és Egyiptomot a maguk számára megtartani? Lehetséges-e egyáltalán az európai inváziót megvalósítani? Mert hogy a múlt világháborúban sikerült az angol és amerikai csapatokat kihajózni, az a jelenlegi körülmények között nem irányadó. Akkor rendelkezésre állott egész Franciaország, sőt Belgium tengerpartja is és a csapatok a hajókból azonnal védett szövetséges földre léptek. Ma azonban nincs egy talpalatnyi hely sem az egész nyugateurópai partvidéken, ahol biztonsággal lehetne kikötni.

Vegyük mindenképp szemügyre, mik volnának egy ilyen európai partraszállás technikai előfeltételei? Az amerikai szakértők nézete szerint, egy hadosztály elszállítására száz ezer tonnányi hajóteret szükséges. Mivel pedig tíz hadosztály sem volna elegendő, hogy az európai német katonai felkészültséget komolyan megzavarja, még több csapatra van szükség, ami természetesen még több hajóteret igényel. De honnan lehet e sok millió tonnateret előteremteni, mikor most is szükségesség mutatkozik? Van azonban még egy másik gond is. Feltételezve, ha sikerülne is ezt a töménytelen hajó beállítani, külön óriási flotta kellene annak védelmére. Már pedig csatahajók dolgában sem rózsás a helyzet. Hatalmas számban pusztultak eddig és így ilyen inváziós kísérlet a további veszteségek lehetőségét a határtalanba tágitáná. Egyenesen igen nagy probléma az is, hogy hol történne meg a partraszállás. Mérlegelte a Columbia rádiótársaság katonai szakértője egy krétai partraszállás lehetőségét is. Azonban arra a megállapításra jutott, hogy ez ugyyszólván kizárólagos próbálkozás volna, mert onnan meg Görögországba kellene áthajózni a tengeren, ami a veszedelmek megkísérelését jelentené. Ez a terv tehát kizárólagos és ma már lehetetlen is, mert Rommel csapatai az urak ugyyszólván az egész északafrikai tengerparton. Töprengött még egy másik megoldáson is Fielding Elliot őrnagy. Gibraltarból indítaná el a csapatokat Spanyolországon át. Ami sikerült Napoleon ellen, az talán sikerülni fog a mai időkben is. A legegyszerűbb lehetőségéről azonban nem történt említés. Hogy lehetne kiszállni pont szemben Franciaországban, Belgiumban, vagy Hollandiában is? Ugy látszik, hogy maga a szakértő is

meg van győződve eme vonal bevehetlenségéről, azért nem is tesz arról említést. Már pedig győzelem lehetősége nem keveset ily messzi kerülő utakon, ahogy a rádióbeszédő is kicsendül. Így a második front még ma is csak

puszta remény, homályos elképzelés ugyanakkor, amikora a tengelyhatalmak cselekednek és mind bámulatosabb haditényekkel munkálják a háborút a diadalmas végső kifejtés felé.

Szebasztopol eleste után

Kiszorul a szovjet a Fekete-tengerről

Német és román csapatok hősies küzdelme a bevehetetlennek hirdetett vár birtokáért — a román haditengerészet ragyogó fegyvertényei a szebasztopoli harcokban

Eredményes támadások folynak a keleti front többi szakaszán is

Huszonöt napi ostrom után a Szovjetunió legbüszkébb kikötővárosa és erődjé, Szebasztopol, a Fekete-tenger legjelentősebb haditengerészeti támaszpontja elesett. Julius eisején, szerdán az erődövezetbe több irányból benyomult német és román csapatok, a légierő erőteljes támogatása mellett, döntő rohamra indultak Szebasztopol ellen és a városokba kerítették a várost, a vele szemben levő erődöket és a hadi kikötőt. Szebasztopol védelme a több, mint három heti ádáz ostrom alatt teljesen összeroppant. Csak töredék bolsevista egységek húzódtak vissza a város melletti földszárra, ahol bizonyos megsemmisítés vár rájuk. Az új német-román diadal híre Európaszerte nagy lelkesedést keltett. A német vezéri főhadiszállás rendkívül jelentős szerdán éjjel beszámolt Szebasztopol elestéről és a hírt pereek mulva már a szövetséges államok rádióállomásai is közvetítették. Romániában esztőtörtékre virradóban fellebbgőzták a házakat és a lakosság lelkesen ünnepelte a hadsereget, mely ezzel az újabb fegyverténnyel is fényes tanúbizonyságot tett arról a nagy elhivatásról, melyet a keleti arcvonalon a németek és szövetségeseik oldalán a bolsevizmussal szemben teljesít.

Hivatalos német jelentés Szebasztopol elfoglalásáról

A német vezéri főhadiszállásnak esztőtörtékon délben kiadott legújabb hivatalos jelentése szerint német és román csapatok Manstein vezértábornagy parancsnoksága alatt, a Richthofen vezérezredes vezetésével a keleti légierő támogatásával huszonöt napi elkeseredett harc után július eisején délben elfoglalták Szebasztopolt, az eddigi legerősebb szárazföldi és tengeri erődöt. Váratok, beépített földalatti és betonerődítményeket, számtalan kiserődöt és tábori erődítményt hódítottak meg az összes fegyvernemek példás együttműködésével.

A foglyok száma és a zsákmány nagysága még nem volt megállapítható. A megvert szebasztopoli haderő maradványai Chersones-félszigetre menekültek, ahol szűk térre összehozták a megsemmisítés vár rájuk.

A Szebasztopolért folyt harcokban a német és olasz haditengerészet könnyű egységei szoros együttműködésben Georgescu ellentengernagy és Slatian kapitány parancsnoksága alatt álló román egységekkel megakadályozták az ellenséges utánpótlást és lehetővé tették a tengeren át történő saját utánpótlást.

A szebasztopoli kikötőből menekülő hajókat a repülőgépek megázták és többek között két órhajót

elsüllyesztettek, illetve megromlaltak.

A keleti harcok közepén és déli részén saját támadási hadműveletek eredményesek voltak. Ezeket a légierő egységei igen hathatósan támogatták.

A Voronec elleni légi támadás folytán több hadifontosságú üzem súlyos károkat szenvedett. Német vadászipilóták légi harcban ötvenkét ellenséges gépet lőttek le.

Nehéz tüzéség Leningrád hadifontosságú célpontjait és a Kronstadtbán horgonyzó hajókat lőtte. Nagy tüzeket figyeltek meg.

A repülőgépek a múlt éjjel támadást intéztek a Moszkva-Rosztov utánpótlási vonal fontos vasúti csomópontjai ellen és a vasúti vonalat több helyen megszakították.

A jegestengeri arcvonalon zuhanó bombázók kikötőbevetéseket és vasúti vonalakat bombáztak Murmanszk körül.

A légierő egységei a múlt éjjel támadást intéztek Anglia déli és délnyugati partvidékén levő hadifontosságú célpontok ellen.

A Szebasztopol körüli tengerrészen különösen kitüntették magukat Wimbell olasz és Bardescu román tengerészkapitány és egy német korvettkapitány.

Valamikor angol és francia hadak ostromolták Szebasztopolt

A mai Szebasztopol 1784-ben, Athiar tatár falu helyén épült. Kedvező fekvése hadászati és kereskedelmi szempontból egyaránt fejlesztésre érdemesítette 1845-ben Szebasztopol elsőrangú várrá építették. Kilenc év múlva 1854-ben a krími háborúban a francia hadak Canrobert és az angolok Raglan vezérelte alatt ostrom alá fogták. Az oroszok több ízben megkísérelték a várost körülvevő ostromgyűrű áttörését de sikertelenül. 1855 szeptember 8-án a franciák rohammal bevették a Malakov erődöt, Szebasztopol kulcsát. Erre az oroszok a kikötő déli oldalát feladták és az északi oldalon új védelmi munkákat végeztek, de a békekötés a további háborúskodásnak véget ve-

tett 1871-ig Szebasztopol csak kereskedelmi kikötő volt, ezután megint hadikikötővé alakították az. A világháborúban 1914 október 29-én török hajók bombázták a egy részét felgyújtották. Ugyanebben az esztendőben, november 18-án Szebasztopol előtt török-országi tengeri ütközet zajlott le, melyben az orosz hajóhad vereséget szenvedett. 1915-ben a török hajóhad további sikereket ért el Szebasztopol vizén. Az orosz forradalom következtében a bolsevisták matrózok 1918 január eisején tömegesen gyilkolták meg itt a főbb tengerésztiszteket. A bresztlitovszki békekötés után a németek meghíusulása után a németek előnyomultak a Krim-félszigeten. Szebasztopol előtt megverték az

rosz szovjetcsapatokat és 1918 május 1-én megölték a várost. A világháború után Szebasztopol egy ideig az orosz ellenforradalmárok kezén volt, 1920 november 14-én azonban a szovjetcsapatok ismét elfoglalták a várost, melyet két évtizeden keresztül azután állandóan fejlesztettek, újabb erődíté-

sekkel látták el, úgy hogy ma, amikor — 1918 május 1 után huszonnégy évvel és egy hónappal — ismét a német hadigépezet dübörög Szebasztopol utcáin, az a nagyszerű fegyvertény, melyet a német és román csapatok itt végrehajtottak, a világ egyik legnagyobb erődjének elfoglalását jelenti.

Az olaszok szerepe Szebasztopol bevételénél

A Stefani-ügynökség különdüsitője reámutat arra, hogy Szebasztopol bevételénél nagy szerepe volt a szövetségesek kiváló együttműködésének. Utal arra az eredményes szolgálatra, melyet az olasz gyorsnaszádok a Fekete-tengeren tettek a győzelem érdekében. Ezek nagy részben hozzájárultak ahhoz, hogy a szebasztopoli védőknek lehetetlenné tették az utánpótlást a Kaukázus felől.

SZOVJET GUMIGYAR BOMBÁZÁSA

A német véderő főparancsnoksága jelenti: Német harci és zuhanó bombázók támadást intéztek Jaroszlav város ellen és annak gumigyárát árasztották el bombákkal. A bombázás nagy károkat okozott. Jaroszlav városa a hasonlónevű kormányzóság székhelye a Volga és Kotoroszt folyók összefolyásánál. Százhuszezer lakosa van igen híres vászoniparral. Jaroszlav ősrégi város, melyet kilencszáz év előtt alapítottak.

A német haderő egy évi vesztesége a Szovjetunió elleni háborúban

Hivatalos jelentés az elesett és eltűnt tisztokról, altisztekről és légénységi állományu katonákról

A német vezéri főhadiszállás egy esztendei képmény, de győzedelmes harcok után közli a Szovjetunió elleni háborúban embebranyagban eddig elszemvedett veszteséget. A hivatalos jelentés szerint 1941 június 22-től 1942 június 22-ig a keleti harctéren összesen hősi halált halt 271.612 német tiszt, altiszt és légénységi állományu katona. Ugyanezen idő alatt eltűnt 65.730 tiszt, altiszt és közlegény. Tekintettel a mostani háború körülményeire, számolni kell azzal, hogy az eltűntek közül is nagyon sok nem tér vissza.

Részletezve a múlt évi nyári támadó háború folyamán elesett 162.314 német tiszt, altiszt és közlegény, eltűnt 33.334. Az őszi téli háborúban elesett 88.977 és eltűnt 26.319 német tiszt, altiszt és közlegény. Az utolsó két hónap harcaiban hősi halált halt 20.321 és eltűnt 6077 német tiszt, altiszt és közlegény. A hivatalos jelentés végül dicsőíti a kötelességük teljesítésében és az európai civilizáció védelmében elesett katonák emlékét.

A minisztertanács megállapítása

Tízésfél millió hektár földet szántottak fel és vetettek be

Bucurestiből jelent; a Rador. A kormány tagjai Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök elnöke alatt minisztertanácsot tartottak és azon a helyettes miniszterelnök beszámolt arról, hogy a mezőgazdasági tervet 94 százalékosan megvalósították. A tervezet végrehajtása az öklirajtságban 93,80 százalékos, Besszarábiában 97,70 százalékos, Bukovinában 97,54 százalékos és Transnistriában 92,70 százalékos. Tavasszal a rövid tavasz s az állapot, valamint munkákész hiányával felmerülő nehézségek ellenére 10.632.199 hektár földet szántottak fel és vetettek be. A mezőgazdasági hadjáratot folytatni kell a közigazgatási szervek ellenőrzése alatt végrehajtandó intézkedésekkel. Mindazokat a földeket, amelyek a késői vetés miatt nem tudtak termést hozni, nyomban fel kell szántani, hogy ezáltal az őszi munkákat megkönnyítsék. A helyettes miniszterelnök nyomban in-

tézkedett, hogy a földművelésügyi miniszterium az ellátás; államtitkársággal együtt készítsen az egyes megyékről kimutatást a vetés és a valószínű termés helyzetéről a belső fogyasztással kapcsolatban, hogy láthassák, milyen intézkedések szükségesek a gyengébb termésű vidékek ellátására. Ugyanakkor köszönetet fejezte ki a belügy- és földművelésügyi miniszternek a megyei és községi mezőgazdasági szervek által a mezőgazdasági terv végrehajtása érdekében kifejtett buzgó munkáért. Köszönetet mondott a nemzetvédelmi miniszternek is azért a segítségért, amely a hadsereg a terv végrehajtása érdekében nyújtott. Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök kijelentette, hogy hasonló módon kívánja végrehajtani az ipari termelésre vonatkozó terv megvalósítását is.

Bizalmatlansági indítvány Churchill ellen

Az angol vereségek okai nem a hadvezérekben hanem a londoni háborús kormányban keresendők

Valamikor az volt az általános hit, hogy az angol a világ legképzettebb politikusa és nincs még egy nemzet, mely annyira tisztában lenne az államélet követelményeivel, mint a brit polgár. Ezt a hiedelmet megsemmisítette az angol parlamentnek a mostani háborúban tanúsított magatartása.

Churchill a brit képviselőket valóságos az orruknál fogva vezeti.

Néhány hét előtt, mikor távolkeleten megindult a japán offenzíva, a brit miniszterelnök, akinek kezében egyben a hadügyi tárca teendői összpontosulnak, azt hangoztatta, hogy Szingapur a világ legerősebb vára, melynek elfoglalása lehetetlen. A vár különösen nagyfontosságú a brit világimperium szempontjából, hogy azt a végtelenségig védelmezzék. Amikor a japánok néhány napi ostrom után elfoglalták Szingapurt, Churchill igyekezett ennek a ténynek jelentőségét kisebbiteni és azt mondta, hogy Szingapurnak nincsen tulajdonképpen semmi jelentősége. És a jó angol képviselők elhívték Churchillnek ezt a mesét.

Nincs még egy éve, hogy az északafrikai hadi helyzet és ezzel kapcsolatban Egyiptom ügye lett időszerű. Akkor Churchill a parlamentben kijelentette, hogy Egyiptomot nem hagyják, mert

Egyiptommal áll vagy bukik a brit világbiro.

dalom közkeletű uralma

és a Nilus völgyének elvesztése a legsúlyosabb csapást jelentené Angliának. Most hogy Rommel német és olasz csapatai kergetik maguk előtt az angol csapatokat és közelednek Alexandria és a Nilus torkolata felé, Churchill — elfelejtve, amit néhány hónap előtt mondott — már arról beszél, hogy a Nilus elvesztésének nincsen döntő jelentősége. És a londoni parlament tagjai ezt a mesét is elhiszik. Vagy legalább úgy tesznek, mintha elhinnék.

Nagyon érdekes egyébként is az a vita, mely a brit parlamentben a hadihelyzetről folyik. A kormány ellen Milnes képviselő bizalmatlansági indítványt nyújtott be. Az indokolásban hangoztatják, hogy a vereségek okait nem a hadvezérekben, hanem a londoni háborús kormányban elhibázott politikájában kell keresni.

Lehetetlen helyzet, hogy Churchill miniszterelnök és hadügyminiszter is legyen. Azt kívánják ezek az ellenzéki képviselők, hogy a hadvezetés legfőbb irányítását bízzák a gloucesteri hercegre. Churchill szeretné a felelősséget a katonai vezetőkre hátrítani, mert az angol hadak mindenütt vereséget szenvedtek. Ha győztek volna, bizonyára a maga számára követelné a dicsőséget.

A bizalmatlansági indítvány vitája tizenkét óra-

Holnap premier CORSU-mozgó Arad

A szent háború

A dicső román hadsereg óriási győzelmei

nál hosszabb ideig tartott. Eddig ez volt az angol alsóház leghosszabb ülése, mert csak januárban történt, hogy az alsóház egyik ülése tíz óra és husz percig tartott.

A képviselők érdeklődése nagyon lanya volt vagy talán a határozott állásfoglalástól félték, mert egymás után szállingóztak ki a teremből úgy, hogy végül negyvenné is kevesebben maradtak csak. Ekkor a kormány részéről a határozatképesség megállapítását kérték. Az elnök megállapította a határozatképtelenséget és berekesztette az ülést azzal, hogy a vitát legközelebb ismét napirendre tűzik. Churchill vesszőfutása így még nem ért véget, de eddigi ravasz taktikájával megmenti a maga helyzetét munkatársainak feláldozásával.

Visszacsalási kölcsönkötvények sorsolási eredménye

Az 1941. évi visszacsatolási kölcsönkötvények közül újabban a következőket sorsolták ki: két millió leies nyereséget jutott az 1.472.662. számú kötvénynek. Egy millió leies nyereséggel húzták ki a 2.246.221. és a 2.760.303. számú kötvényeket. Négy, egyenkint 500.000 leies nyereséget jutott a 790.862, 1.175.784, 1.331.840 és az 1.953.634. számú kötvénynek. Egyenkint 200.000 leies nyereséggel húzták ki a következő kötvényeket: 21.749, 21.778, 688.555, 908.510, 1.448.249, 1.472.672, 2.287.872 és 2.766.413. Ezenkívül ötvenegy egyenkint százezer leies prémiumot nyert. A sorsolás alapján 4334 kötvény névértékét fizetik vissza.

A spanyol külügyminiszterium cáfolja a tengelyhatalmak buvárnaszádjaival történő együttműködésről keringő híreket

Madridból jelenti a Havas-OFLügynökség: A spanyol külügyminiszterium hivatalos jegyzékben másodízben tiltakozott azon híresztelések ellen, melyeket Amerikában terjesztenek s melyekben a spanyol hajókat azzal vádolják, hogy az Atlanti-óceánon élelemmel és tüzemanyagokkal látják el a tengelyhatalmak tengeralattjáróit.

A hivatalos spanyol jegyzék egyben erőlyesen cáfolja azt a híresztelést is, mely szerint a spanyol hajók rádióon különböző üzeneteket közvetítenének a tengelyhatalmak buvárnaszádjaiknak. (Rador).

HALÁLOS ITELETEK A VÉDNÖKSÉG TERÜLETÉN. Prágából jelenti hivatalosan, hogy a prágai és brünni hadbíróóság elítélt száznegyvenegy embert és ezek között öt zsidót, mert támogatták a Heydrich elleni merényleket.

Döntő harc Afrika birtokáért

Szerda óta ostromolják az Alexandria előtti utolsó ellenséges erődöt
El Alamein elfoglalása után nyitva áll az ut Alexandriába

Bármilyen terveket is főzött ki Roosevelt és Churchill! Washingtonban, a legzseniálisabb elképzelések sem tudnak változtatni a tényeken: Szabasztopol, a bevehetetlennek hirdetett erődítmény elesett, a német és olasz csapatok Egyiptomban veszedelmesen közelednek Alexandria felé és ahogyan Szabasztopol bevételével a szövjet haderőnek a Fekete-tengerről való kiszorítását jelenti, úgy jelenti majd Alexandria elfoglalása a kiindulási pontot a Szuez csatorna elleni hadműveleteknek és az ezen keresztül történő hajózás megbénítását.

A jelek arra mutatnak, hogy az angolok nem készülnek védeni Alexandriát. Erre vall, hogy a flotta a Szuez csatornán át a Vörös tenger irányában elhajózott és erre vall az is, hogy hírek szerint az alexandriai kikötő építményeit aláaknázták, hogy ezeket felrobbanthassák, ha a németek bevonulnak. Az angolok tisztában voltak azzal, hogy Észak-Afrikában nem terem számukra babér, mert Churchillnek amerikai utjára előtt a washingtoni kormány már figyelmeztette az Egyiptomban élő amerikai állampolgárokat, hogy hagyják el ezt az országot. Nyilvánvaló, ha Egyiptomot nem fenyegette volna veszély a németek és olaszok részéről és ha meg tudták volna védeni, akkor az amerikai kormány ilyen figyelmeztetést nem adott volna ki.

Korai volna arról beszélni, hogy Egyiptom elfoglalása a háború befejezését jelenti, azonban kétségtelen, hogy ez olyan eredményt jelent, amely lehetővé teszi, hogy az angolokra másutt is megsemmítő csapást mérjenek. Hogy ez nem fog elmaradni, abban nem kételkedik senki, aki az eddigi tervszerű hadműveleteket figyelemmel kísérte.

A „felperzselt föld” politikája elsősorban az egyiptomi lakosságot sújtaná

Berlinből jelenti a Stefani iroda: A Reuter brit úrközvetítő ügynökség által terjesztett, ama hírrel kapcsolatosan, mely szerint az angol hadvezetőség Egyiptomban is a „felperzselt föld” taktikájához folyamodna, mértékadó berlini körökben megjegyzik, hogy

az ételmiszerlerakatok rendszeres elpusztítása elsősorban az egyiptomi lakosságot érintené.

Az angolok pusztításának ép oly káros következményei lennének, mint aminők Görögországban mutatkoztak. (Rador).

HAIFA BOMBÁZÁSA

Német katonai körök közlése szerint német harci repülőgépek folytatták Afrikában El Alameintól ke-

Az angolok visszavonulnak a Nilus deltája felé

A német vezéri főhadiszállásnak esütörtökön délelőtt hivatalos jelentése szerint német és olasz csapatok El Alameinnél áttörték az ellenség védelmi vonalát és a megvert ellenség visszavonul a Nilus deltája felé.

Német buvárnaszádok elsüllyesztettek Port Saidnál egy ezernyolcszáz tonnás löszerszállító hajót.

DÖNTŐ HARCKOK

Olasz haditudósítók szerint El Alamein körül egész Afrika birtokáért elkezdett harcok folynak. Az Alexandria előtti ezt az utolsó várat szerda óta ostromolják a szövetséges hadak. Nem lehet tudni,

Az egységes katonai parancsnokságtól remélik a hadihelyzet fordulását

Stockholmból jelenti a Rador: Newyorki értesülés szerint a Newyork World Telegram című újság szerdán megismételte a szövetségesek közös parancsnokságának felállítására vonatkozó indítványt.

„Milyen hiba történt Egyiptomban” cím alatt az újság azt írja, hogy ne bízzanak egyes tábornokokban, mint ahogyan azt Szingapurnál is tették, mert nem érnek el semmi eredményt. A lap különben azt a véleményét fejezi ki, hogy nem a parancsnokok hanem a megszervezés hibájáról van szó és főleg az a hiba, hogy

nincsen egységes parancsnokságuk a szövetséges csapatoknak.

Az újság végül azt a tanácsot adja, hogy az amerikai közvéleménynek be kell várnia Churchillnek az alsóházban elmondandó beszámolóját, katonai hadvezetése katasztrófájának okairól.

AZ EGYIPTOMI KIRALY FONTOS MEGBESZÉLÉSEI

Bernből jelenti a Rador: Kairói politikai körök nagy jelentőséget tulajdonítanak Faruk király és

letre az ellenség üldözését és nagy zavart okoznak a visszavonuló hadoszlopokban. Bombázták Haifa kikötőjét is, Damaszkuszban pedig röplapokat szórtak le a lakosság számára. Ugyancsak jó eredménnyel bombázták a Malta-szigeten levő rádióberendezést is.

EGYIPTOM IGAZI ARCA

Kairói jelentések szerint Egyiptom lakossága körében mind ellenségesebb lesz a hangulat az angolok ellen. Most már nyíltan is kifejezést mernek adni érzelmeiknek. A kormány kebelében is nagy lelki átalakulás észlelhető. A kormány nem tudja, milyen intézkedéseket foganatosítson, ha az angolok visszavonulásuk alkalmával itt is alkalmazzák a pusztítás taktikáját.

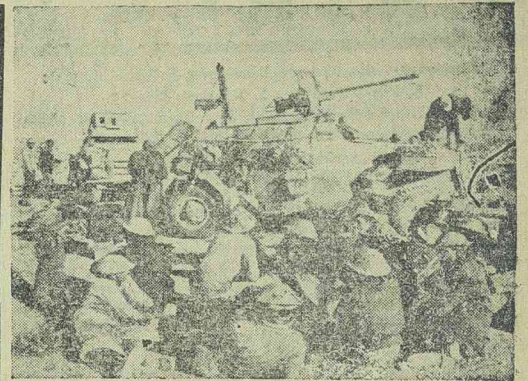
hogy mekkora az ellenséges haderő itt, de valószínűnek tartják, hogy Auchinleck angol tábornok itt vonta össze minden erejét.

EGYIPTOM NEM ALL KÖTELNEK

Anglia azon fáradozik, hogy Egyiptomot is belevonja a tengelyhatalmak elleni háborúba. Ezzel szemben — mint a Német Távirati Iroda Kairóból értesül — egyiptomi politikai körök nem akarnak tudni erről. Látják, hogy az angol hadsereg mindezzel vereséget szenved, látják, hogy az az államok, melyek biztonságát Nagybritannia garantálta, milyen sorsra jutottak és ezért távol akarnak maradni a háborútól.

AMERIKA VALL...

A Német Távirati Iroda washingtoni értesülése szerint az amerikai tengerészeti hivatal közölte, hogy Délamerika északi partja mentén megtorpedózik egy közepes nagyságú kereskedelmi hajót. Az Atlanti-óceán egy másik pontján torpedóval elsüllyesztettek egy kanadai szállító hajót. Ezzel kapcsolatban az amerikai tengerészeti bizottság egyik tagja kijelentette, hogy az angolszász hajóépítés üteme nem felel meg az elszárvetett veszteségek méretének.

Az északafrikai harctéren német katonák két ellenséges páncélkocsit zsákmányoltak és legénységét foglyul ejtették

Leon Daudet a francia irodalom nagy halottja

Léon Daudet francia regényíró, az Action Française társulajdonosa és főszerkesztője, 64 éves korában meghalt. Fia volt a világhírű francia írónak, Alphonse Daudet-nek. Párisban született 1868-ban, orvosnak készült, de nemsokára az irodalomhoz fordult, hol L'Astre noir című művével tünt fel 1893-ban. E művében Hugó Viktor önzését fejevelte ki, noha újkáját két évvel előbb, 1891-ben feleségül vette. Még ismertebbé tette nevét Les Morticoles (1894. az orvosok ellen), Les parlementeurs (1900, köztársaságellenes) műveivel. Munkatársa volt a Libre parole című fajvédő lapnak és ragyogóan szellemes színházi bírálatokat írt a Soleil című királypárti lapban. Egyik bírálatára miatt Henri Bernsheim drámaíróval párbaja is volt. A világháború alatt Caillaux, Briand és Painlevé ellen küzdött, 1919-től 1924-ig jobboldali képviselő volt és nem egy viharos jelenetet rögtönzött a liberalizmus párizsai vezetett országában. A Goncourt-akadémia tagja lett és éveken keresztül főszerkesztője volt az Action Française című nemzeti irányzatú lapnak. Ujabb szépirodalmi művei is nagy sikert arattak. Léon Daudet halálával a modern francia szellemi élet egyik legjellegzetesebb képviselője távozott az élők sorából, művei azonban tovább élnek s ma, a nemzeti élet feltámadásakor, jobban hatnak Franciaországban, mint valaha.

Gyilkolni akart majd a halálba menekült

Bucurestiből jelentik: Petrescu Fifi huszonkilenc éves gyári tisztviselőnek összeveszett barátjával, Scheffer Adolf gyári művezetővel. Revolvert rántott elő és hatszor rálőtt a férfire. Abban a hiszemben, hogy a golyók találtak és megölte Scheffert, a tisztviselő leugrott a harmadik emeletről. Mindkét lába eltört. Kórházba szállították, ahol sérüléseibe belehalt. Mint utóbb kiderült, Scheffernek különösképen semmi baja nem történt, egy golyó sem érte. Petrescu Fifi három bucsulevelet hagyott hátra: egyet az ügyészségnek, kettőt pedig barátjainak. Egyik barátjának 17 ezer lejt mellékelte a temetési költségekre, a másiknak pedig bútorait adományozta.

Bulgáriában az ortodox görög rítus a bolgár egyház ritusával helyettesítik. Szófiából jelenti a Rador: A bolgár ortodox egyház, Neofit vidini érsek, elnöke alatt ülésező szent szinódusa elhatározta, hogy bolgárosítja az istentiszteletet és Bulgária egész területén, különösen Thrácia keleti részén, az ortodox görög rítus a bolgár egyház ritusával helyettesíti. Ugyanakkor felszólította a Kelet-Thráciában levő papságot, amely eddig a konstantinápolyi patriarkátushoz tartozott, hogy rendelje alá magát a bolgár egyháznak.

FORUM (Arad) nyáron is nagy filmeket játszik. Városunk egyedüli jó szellőztetett kellemesen hűvös terme. Telefon 20-10 Előadások 5. 7. 15. 9. 30. 11. 30. d. u. 3-kor matiné 30 el. egyszékes ár!

Ma egy kivételes filmbemutató!

A legutolsó nagy amerikai film! Először együtt a filmművészet legkiválóbb kettős: **Ronald Colman, Ginger Rogers** SACHA GU IRI „Bonne Chane” c. novellájának világsiker aratott filmváltozatában

Az utitársak-ban

20. számú hirdető

20. számú hirdető

URANIA sláger filmszínház (Arad) Telefon 12-32 Előadások 5. 7. 15. 9. 30-kor Csütörtökön és szombaton 3-kor, pénteken 7.15-kor 30 leies helyárak

MA A szezon egyik legjobb vigjátéka Amerika legnépszerűbb színészeivel. A főszerepben:

Madeleine Carroll, Fred Mac Murray, Shirley Ross a

Nagyvilági nő

20. számú legújabb háborús hirdető

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:
 I. Pista Brătianu 3. Telefon: 28-10.
 Budapest előfizetések, hirdetések és reklamációk Beclama
 Hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.
 Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Betűdőn kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-
 évre 530.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
 Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
 pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
 Egyes példány ára hétköznapiakon 26 fillér, vasárnap 30
 fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek,
 gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
 rendszeres előfizetési díj kétszerese.

Keleti betörőhistoria

Két jó ismert betörő áll az ankarai vizsgálóbíró
 előtt. Mindkettő mélyeséges szomorúságtól sújtva
 lögtja fejét, de természetesen nem a megbánás
 nyomja jelküket, hanem a keserűség, hogy a sors
 olyan csufosan és véleményük szerint érdemtelenül
 megtréfálta őket. Az első megtörve meséli:

— A ház egészen magányosnak látszott, az éj
 szuroksötét volt, az egyik ablak tárva-nyitva és en-
 nek a csábító alkalomnak lehetetlen volt ellen-
 állnom, ugy-e megérti bíró ur? Atvetni magamat az
 ablakon csak egy pillanat műve volt és egy tágas
 lakoszában voltam. Egy szál gyufa lángjánál meg-
 tájtáltam az ajtót, de abban a pillanatban, amikor
 éppen ki akartam nyitni, a kilincs magától lenyomó-
 dott, az ajtósarok megcsikordult, az ajtót a másik
 oldalon valaki óvatosan kinyitotta és egy árnyék raj-
 zolódtott ki a falon — egy férfi árnyéka. Majdnem a
 guta ütött meg ijedtemben, csak a ház gazdájára gon-
 dolhattam. Amint kissé összeszedtem magamat,
 nyomban nekifugaszkodtam és pillanatok alatt kiug-
 rottam az ablakon, amelyen bemásztam, éppen egy
 rendőr karjai közé. Fogoly voltam. Oh, Ahmed, ha
 tudtam volna, ki volt az árnyék!...

Most a másik jómadar kerül sorra:

— Igen így volt. A ház magányos volt, az éj sötét
 és csak úgy ösztönyszerűleg, minden rossz szán-
 dék nélkül kipróbáltam, hogy vajjon könnyű-e az
 ajtót kinyitni. Sajnos, könnyű volt és a csabításnak
 már nem tudtam ellenállni. Sötétben tapogatóztam
 végig a fal mellett, míg egy ajtóra nem találtam
 óvatosan benyitottam és az ablakon beszűrődő gyenge
 világosságban egy árnyékot láttam magam előtt,
 egy férfi árnyékát. A háziur, — futott át agyamon a
 gondolat. Gyorsan visszatapotogatóztam az ajtó felé,
 egy ugrás és az éjjeliőr karjai között voltam. Körül-
 jött egy csoport rendőr, közöttük pedig megva-
 salva legjobb barátom, kedves karársam, Sabri. (MN)

— Uj olasz tábornagy. Rómából jelentik: Az
 olasz király és császár Cavallero olasz tábornokot, a
 nagyvezérkarnak jelenleg Egyiptomban tartozkodó
 főnökét, tábornaggyá nevezte ki.

— A bolgár pénzügyminiszter Berlinben viszonzza
 a német pénzügyminiszter bulgáriai látogatását. A
 miniszter néhány napig maradt a birodalmi főváros-
 ban és ezen idő alatt gazdasági megbeszéléseket is
 folytat.

— Eddig ismeretlen katakombákat tárnak fel
 Rómában. Rómából jelentik, hogy a Via Aurelián, a
 nyolcadik kilométer-jelzőnél földmunkálatok során
 több beomlás történt. Jelentették az esetet a hatóság-
 oknak és a régészeti intézetnek. Megállapították,
 hogy eddig ismeretlen katakombákról van szó. Eze-
 ket a földalatti temetkezési helyeket most feltárják.
 A munka lassan halad, mert számos katakomba-
 folyosót a földtörmelések elzártak.

— Háborus rémület Palesztinában. A Német
 Távirati Iroda jelentése szerint Palesztinában és Szí-
 riában is igen nagy az ijedelem az egyiptomi esemé-
 nyek miatt. Az élelmiszerek árai hirtelen felszöktek
 és nagyon sok közszükségleti cikk egyszerűen eltűnt
 a forgalomból.

— Nagyarányu kémkedés leleplezése foglalkoztatja
 a göteborgi hatóságokat. Három svéd állampolgárt
 tartóztattak le eddig, akik közül az egyik a szabádkikötő
 tisztviselője. Valószínű, hogy külföldiek is beke-
 verődtek az ügybe. Ujabb szenzációs le-
 tartóztatások várhatók.

— Letartóztatott szélhámos. Mugurel Dragija
 bucaresti lakos, akit sikasztások miatt a postától el-
 bocsátottak, felcsapott ár ellenőrző felügyelőnek. Erre
 a célra hamis iratokat készített, majd a Calea Grivi-
 tein megkezdte a kereskedők ellenőrzését. Az álfel-
 ügyelő minden áron pénzt akart keresni és ezért
 nemlétező kihágásokat leplezett le és különböző
 összegekkel megszarolta a kereskedőket. Ilyen mő-
 don több mint ötvenezer leit keresett, amíg az
 egyik kereskedő feljelentése alapján leleplezték és le-
 tartóztatták.

— Uj moszkvai török nagykövet. Aktay eddigi
 moszkvai török nagykövetet — mint a Német Táv-
 irati Iroda jelenti, — visszahívták. Utódját már kine-
 vezték.

— Letartóztatott indus vezető. Stockholmból je-
 lenti a Német Távirati Iroda: Az Exchange Telegraph
 Allahabadból származó értesülése szerint Brit-India
 Orisea nevű északi tartományának volt tanácselnö-
 két, Bishwanath-ot az indiai katonai szabályrendelet
 értelmében letartóztatták.

— Adományok a Fratelia-ujkissodai gyermek-
 otthon építésére: P. E. 500 lei, Kiss László helyett O.
 E. 500 lei, Lieber István 150 lei, Lajoska és Ferike
 2000 lei, Dóczy Árpád 3000 lei, E. Á. 100 lei, Cs. I. 100
 lei. Az otthon vezetősége ezuton is hálás köszönetét
 nyilvánítja az adakozóknak. — A Timisoara-temes-
 vári Magyar Házban Mojnár Rezsóné (Butin-Temes-
 bökény) 1500 leit adományozott a dr. Kakuk csece-
 mögondozó és napközi gyermekotthon javára, Szabó
 György (Carpinis-Gyertyámos) pedig 600 leit ado-
 mányozott a Fratelia-ujkissodai gyermekotthon épí-
 tésére.

— Gyémánt-lakodajom. Házasságuk hatvanadik
 évfordulóját ünneplik e hó negyediken, szombaton
 Wolf Adám nyugalmazott iskolaigazgató és felesége
 Kuszjng Julianna. A hatvan év előtt kötött frigyet
 ezen napon áldja meg ujra Timisoara-Temesvárott
 Metzger Márton dr. józsefvárosi prépost-plébános a
 reggel félkilenc óraker tartandó mise keretében. Wolf
 Adám 1861-ben született. 1880-ban Giulvaz-Gyül-
 vészen lett kántortanító, 1905-ben igazgatójának neve-
 zték ki és 1925-ig negyvenhat évig állott a népnevelés
 szolgálatában. A gyermekek anyanyelvét szernt ma-
 gyarul, németül majd románul is tanította. Anyakönyv-
 vezető is volt és postai ügynökséget is vezetett. A
 házasságból öt gyermek született, akik közül Julia
 lánya, özvegy Radó Gyuláné postamesternök Zentán-
 Zsófia tanítónő Szabadkán, fia, dr. Wolf József nyu-
 galmazott pénzügyi osztályfőnök Timisoara-Temes-
 várott. Öt unokája és öt dédunokájuk, valamint a
 tisztelők nagy száma örvendezik a jubiláns házasa-
 párral.

— Háztulajdonosok panasza. Timisoara-Temes-
 vár város vezetősége kötelezte a háztulajdonosokat,
 hogy a járdákat saját költségükön javíttassák meg.
 Ezzel kapcsolatban a háztulajdonosok egyesülete
 emlékiratot terjesztett a városvezetés elé, amelyben
 felhívják a figyelmet arra, hogy számos háztulaj-
 donos panaszkol, hogy a járdák kiskocsi, tejeskannát
 szállító csomagok, főzellekeket szállító kocsik, kerék-
 párosok és motorkerékpárosok is használják és ron-
 gálják. A háztulajdonosok alkalmazkodnak a járdák
 kijavítására vonatkozó intézkedéshez, de kérik a
 rendőrség ügyeljen arra, hogy a járdákat csak a gy-
 alogjárók használják és kérik, hogy a kihágások e-
 követté megbüntessék.

— Szélhámos „könyvkötő”. Bucurestiből jelen-
 tik: Dumitrescu Constantin műszerész bíróság elé
 állították, mert könyvkötőnek adta ki magát és be-
 kötés céljából többszáz kötet könyvet vett át a keres-
 kedelmi akadémiától és a kultuszminiszteriumtól. A
 bekötésre előlegelet is kért és kapott. Vállalt kötele-
 ztségének nem tett eleget, a könyveket eltulajdoni-
 totta, a pénzzel pedig megszökött. Elfogták és most
 bíróság előtt felel szélhámoságáért.

— Timisoara-Temesvár város vezetőségének fel-
 hívása. A város vezetősége figyelmezteti az állatok
 és baromfik tulajdonosait, hogy szigoruan megbün-
 tetik őket, ha állataikat a bevetett területekre, enge-
 dik. Most, amikor olyan szükség van a mezőgazdasági
 terményeknek, mindenkinek tisztelnie kell tartani
 a termelő munkáját. A vetésben talált állatokat a
 rendőrség és a mezőőrök zár alá helyezik.

— Medvék garázdálkodnak. Focsaariból jelentik,
 hogy a Vrancea-hegységben a medvék nagy pusztitá-
 sokat okoznak a juhnyájokban. Medvék támadtak
 meg Barnești, Tulnici és Herastrau község juhnyájait
 és számos állatot megöltek. Ezenkívül a vetésben is
 kárt okoztak. Barnești község egyik lakóját szintén
 megtámadta és megsebesítette egy medve. — Szófiá-
 ból jelenti a Havas-OFI-ügynökség: Mint a mult év-
 ben, a Szófiától körülbelül harminc kilométernyire
 fekvő Bjeovo bolgár helység lakosságát az idén is
 egy óriási anyamédve tartja rettegésben. A fenevad,
 bocsáival együtt, nagy pusztitást visz végbe az állat-
 állományban eddig több mint 25 jószágot tépnek szét.
 A hatóságok hajtóvadászatot rendeltek el a garáz-
 dalkodó fenevadak ellen.

ARO kert-mozi Arad Tel. 24-45

Ma és mindennap országos premier!

LEO SLEZAK
 LAURA SOLARI
 JOHANNES RIEMANN
 L. WALDMÜLLER

Mindent a győze emérl
 (DUO RODINO)

Előadások 3.5, 7.10 és 9.20-kor a kertben.

— Apa és fia egyszerre érettségizett. A cseh-
 morva védnökségben levő Prerau városában Jezek
 Vilmos Jseumi növendék és apja egyszerre érettsé-
 gizett. A fiu a liceumban, apja pedig, — aki vasuti
 tisztviselő és jelenleg 44 éves, — a felsőkereskedelmi
 iskolában.

— Halálos gázolás. Bucuresti és Ploesti között
 az országúton egy motorkerékpár elütötte Stelian
 Alecu Vasile kisfiut, aki sérüléseibe belehalt. Ploesti
 és Brasov-Brassó között az országúton egy gépkocsi
 Dinescu Stefan földművest ütötte el. Sérülése súlyos.

— Többmillió betörés. Bucurestiből jelentik: Is-
 meretlen tettesek behatoltak a Renida selyemáru-
 lerakat épületébe, feltörték a páncélszekrényt és on-
 nan 400.000 leit vittek el, ezenfelül elloptak 247 köteg
 selymet is, közel négy millió lei értékben. Elűntek a
 vállalat kereskedelmi könyvei is. A hatóságok széles-
 körű nyomozást indítottak a lopás körülményeinek
 kiderítésére és a tettesek leleplezésére.

— Leesett a cseresznyefáról. Paraschiv I. Mihai
 ploestii kisfiu cseresznyét szedte t, leesett a fáról, sé-
 rüléseibe belehalt.

— Tarnaveni-diesőszentmártoni piaci árak: Uj-
 burgonya kilógramja 50 lei, öreg burgonya 3-4 da-
 rab 10 lei, zöldhagyma kötegeje 6-8 lei, kalarábé da-
 rabja 5 lei, kalaryábélevél csomója 2-3 lei, zöld ká-
 posztalevél csomója 4-6 lei, retek kötegeje 7-8 lei,
 zöld petrezselyem csomója 2-3 lei, hüvelyes zöld
 borsó csomója 8-10 lei, uborka darabja 20-25 lei,
 zöld bab kilónként 50 lei, egres literje 35-40 lei, uj
 murok és petrezselyem kötegeje 5-8 lei, saláta cso-
 mója 2-3 lei, fejes saláta darabja 3-5 lei, spenót
 csomója 5-6 lei.

— Álkulus segítségével dolgozó betörők. Sibiu-
 Nagyszébenből jelen ik: Ismeretlen tettesek éjtszaka
 idején álkulus segítségével behatoltak Folcea Ion ka-
 pitány lakásába és onnan különböző háztartási cikke-
 ket, valamint ruhaneműeket loptak el, körülbelül 5-
 százezer lei értékben. A betörőket keresi a rendőrség.

— A motorkerékpárok és gépkocsik ujabb felülviz-
 gálása. A Timisoara-temesvári hadkiegészítő-
 parancsnokság a nagyvezérkar rendelete értelmében
 közli a gépkocsitulajdonosokkal, hogy július 15-ig
 üzemképes állapotba kell hozni a gépkocsikat. Július
 15-től 20-ig a hadkiegészítő-parancsnokság területén
 levő összes motorkerékpárokat, motoros kerékpáro-
 kat és autobuszokat be kell mutatni az ellenőrző bj-
 zottságnak. Július 20-tól augusztus elsőjéig a bizott-
 ság az összes személyautókat, teherautókat, kis teher-
 gépkocsikat és a csukott tehergépkocsikat vizsgálja
 felül. A bizottság a hadkiegészítő-parancsnokság épü-
 letében a jelzett napokon délelőtt nyolc óratól délután
 egy óráig működik. A gépkocsik tulajdonosai a gépek
 bemutatásakor nyilatkozatot is benyújtanak, amely-
 ből megállapítható a tulajdonos neve, pontos lakcime,
 a gépkocsi márkája és típusa, a lóerő és hengerek
 száma. A motor és a váz száma, mennyi gumija van
 a gépnek, minden kerék márkája, sorszámja és mére-
 tei. Azokat a gépkocsitulajdonosokat, akik július
 20-tól kezdve nem mutatják be gépkocsijukat, a had-
 bíróság elé állítják, a gépkocsikat pedig minden tulaj-
 donjog és kártérítési jog elvesztésével a hadsereg
 számára elkobozzák.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Egyedüli mozgó nyitott tetővel

Ma utoljára 5, 7-30 és 9-30 kor. 3 kor
 0 leles helyárak. Szellemes francia vigjáték

Az asszony félrelép

A főszerepben: Elvira Popescu és a francia művészek színe-java.
 20. sz. egyesület előadása. Kedvezmény s nyári helyárak: 50 és 40 lei

— Megvert kínai hadsereg. A Domej-iroda tokiói jelentése szerint a kínai nemzeti kormány egyik hadserege megsemmisítette a negyedik kínai kommunista hadsereget.

— A tengelyhatalmak Amerika gazdasági életét fenyegetik. Washingtonban tegnap kezdődött meg a gazdasági ellenőrzés értekezlete, melyen Sumner Welles külügyi államtitkár nagy beszédet mondott. Hangoztatta, hogy a mostani háboruban a tengelyhatalmak nemcsak Amerika katonái, hanem gazdasági helyzetét is fenyegetik.

— Vonatösszeütközés három halottal. Budapestről jelenti a Rador: A Stefani-iroda értesülése szerint a Győr—Sopron—Ebenfurt vasútvonalon egy expresszvonat összeütközött egy személyvonattal. Az utasok közül három meghalt, számos pedig megsebesült.

— Alkalmi papírszállító a bíróság előtt. Bucurestiből jelentik: Oprea Vornic Tiberiu, a Romania című lap volt ügynöke ellen bírói eljárást indítottak, mert Jinga Victor tanártól 140 ezer leit vett fel azon a címen, hogy egy vagon újságpapírt szállít neki. A pénzt felélte, a papírmennyiség leszállí ásáról azonban „megfeledezett”.

Takarékoskodjunk a kenyérrrel!

— Építőmunkások fizetésének rendezése. Az aradi kerületi munkafelügyelőség közli hogy június 26-án a munkafelügyelőségen az építésszek és a munkások között megállapodás jött létre az új fizetésekre vonatkozólag. Szakmunkások részére, akik 1—3 éve dolgoznak szakmájukban, 25—30 lei az órabér, 3—4 éve dolgozóknál 32—40 lei, a specialisták pedig 40—45 lei órabért kapnak. Nem szakmunkások óradíja a következő: 14—16 év között 17—19 lei, 16—18 év között 19—21 lei, 18—21 évig 21—22 lei, 21—23 év között 22—24 lei, 23—60 évig 24—26 lei a férfimunkások részére az órabér, míg a női munkások részére 14—18 év között 17—19 lei, míg 18—60 évig 19—22 lei az órabér. A fenti meghatározott illetményen kívül a munkaadók kötelesek havi 160 lei családi pótlékot téríteni az alkalmazott minden 14 éven alóli gyermeke után.

Futárindításunk

BUCURESTI-be hetenként egyszer,
TIMIȘOARA-ra NAPONKÉNT.

Bármilyen megbízást pontosan és lelkiismeretesen ellát az

RECLAMA

Hirdetőiroda, Arad, Eminescu 8. Tel: 17.11.

— Csökkentették a cigaretták fejadagját a védőnőskör területén. Hetenként az eddigi negyvenöt darab helyett negyven darab cigarettát kap minden igény jogosult.

— Apagyilkos, aki „nem emlékszik” büntetésére. Az aradi tábla tegnap vonta felelősségre Duma Miron 22 éves aradmegyei fiatallembert, aki ellen az volt a vád, hogy meggyilkolta édesapját. Duma azzal védekezett, hogy atyja rosszul bánt vele, ütlegelte, sőt életveszélyesen meg is fenyegette. Arra vonatkozólag, hogy késsel összeszurkálta volna apját, a vádlott kitérő választ adott. Azt mondta, hogy erre nem emlékszik. A tábla július 18-án, szombaton hirdeti ítéletet az apagyilkos ügyében.

Ügyeletes gyógyszerárak

Pénteken, július 3-án Aradon a következő gyógyszerárak tartanak ügyeletes szolgálatot: Danciu (a nagykorházzal szemben), Lager Hans (volt Vojtek, Moise Nicoara utca és Regina Maria ut sarok), és Berger (Saguna ut és General Coanda utca sarok).

Pénteken, július 3-án Timișoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Belváros: dr. Lupea (10 Mai utca), Gyárváros: Jahner R. (Stefan cel Mare utca), Erzsébetváros: Keller (Carol ut), Józsefváros: Gotterbarm (Vacarescu utca), Mehálában a Corvin, Fratelia-Ujkissodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerár.

Sokat szenvedett ország, melyre még nagy megpróbáltatások várnak

Az ősi Perzsia Moszkva, London és Washington érdekeinek metszéspontjában

Irán, az ősi Perzsia, a huszadik században immár másodszor szenvedt át egy nagyarányú politikai elmeboncolás minden kínját. Napról-napra érkező hírek számolnak be arról, hogy amióta az angol és szovjet csapatok „átvették az ország védeimének biztosítását”, a szerencsétlen ország a gazdasági és politikai anarchiá állapotában vergődik. A teheráni kormány, mely majdnem reménytelen helyzetben próbálja menteni, ami még menthető kénytelen volt Angliával és a Szovjetunióval szövetségi szerződést kötni. A két nagyhatalom a szerződésben garantálta Irán háboruutáni területi épségét, a háború tartalmára védeimét ígérte és kötelezettséget vállalt hogy a háború befejezése után legkésőbb hat hónapon belül megszállott területeket kiüríti. Valóban azonban a szovjetcsapatok semmi jelét sem mutatják, mintha csak átmeneti időre akarnának berendezkedni és az országot elhagyják a békét biztosították volna számára az angolokkal együtt hadszíntérré tették, melynek pillanatnyi nyugalma csak átmenet.

Irán azelőtt az angol—orsz vetélkedés áldozata volt, most Moszkva és London együttműködésének szenvedő alanya,

— jelentette ki nemrég egy Ankarába menekült iráni politikus. Moszkva és London együttműködése Irán területén? Pillanányi célok szolgálatában átmenetileg talán csakugyan együttműködés, mögötte azonban a kölesönös bizalmatlanság szelleme rejtőzik és ez a bizalmatlanság nagyon is reális, alapvető geopolitikai érdekelletéből táplálkozik, ugyanaból, mely ezen területen Angliát és Oroszországot már hosszú évtizedeken át ellenfelekként aljította egymással szembe.

A nagy ókori perzsa világbirodalom büszke emlékéből élő Irán sorsa és helyzete sok tekintetben emlékeztet Egyiptomra, a Közelkelet másik nagymultu országára. Mindkét országnak a nyugati imperializmus, pontosabban az angol világbirodalom-építés lett a végzete. Egyiptom hatalmabekerítésével Anglia az Indiába vezető utat, Irán esetében pedig India előterét akarta biztosítani. Amj Egyiptomot illeti a versenytársak (utólagja 1898-ban Fasadóban, Franciaország) kikapcsolása meglehetősen korán sikerült Angliának, Perzsiában azonban nehezebb dolga volt. Itt Oroszország volt és maradt a nagy kerékkötés és nyílt tenger utáni törekvéseiben, valamint India utáni sóvárgásával mindenütt brit érdekekkel került összefüggésbe. Ha az orosz előretörés Közép-Ázsiában Afganisztán határára meg is akadt és ha a 19. századi angol politikának sikerült is Oroszországot a Balkántól és a Dardanelláktól távol tartani,

a cárizmus Irán irányában határozott sikerekre hivatkozhatott.

Az ozmán birodalomtól elhódította a kaukázusi; hárt és már 1914 előtt közismert eredményeket ért el Irán „infiltrálásában.” Ha Anglia az „indiai Thémézét”, amint akkoriban a Perzsa-öblöt emle-

— Vasárnaphoz egy hétre lesz nyári vásár Aradon. Arad város közigazgatási hivatala közölte, hogy az idei nyári vásárt július 12-én, vasárnap tartják. A vonatkozó rendelet értelmében ezen a napon a kereskedésekben nem lesz munkaszünet. Az üzletek délután két óráig nyitva tartanak.

— Pórujárj zsebtolvaj. Ghitea Gheorghe bejelentett lakhely nélküli egyént az aradi rendőrség őrizetbe vette, mert Popa Gheorghe gazdálkodó pénztárcáját el akarta lopni.

— Anyakönyvi hírek. A Timișoara-teremsvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Született: Berar Francisc kórházi munkás fia Fál. Házasságot kötöttek: Hoch Ilés ügynök és Kaban Eteika, Suciu Gheorghe munkás és Vincu Ecaterina, Pape János szabó és Gergely Anna. Simici Alexandru péksegéd és Zeumann Magdolna. Meghaltak: Biebei Máttyás 81 éves vendéglős. Curas Lazar 49 éves munkás, Müller János 19 éves Freidorf-szabadfalui munkás, Sandric Anna 5 hónapos, Kratočvil Regina 11 éves Teremjimare-Mariafőderő.

gette, mégis békésen meg tudta tartani, elsősorban a német Bagdad-vasútnak köszönhető, mely örök délázsiai ellenfelét egy táborba csalta vele.

Anglia és Oroszország között létrejött a híres 1907 évi perzsa egyezmény, mely Perzsiát angol és orosz érdekszférára osztotta fel. Ez az egyezmény volt a feltétele annak, hogy Oroszország csatlakozhasson a központi hatalmak bekerítésére alakult és az 1914-ben kitört világháború vezető hármás egyezményhez, úgyhogy valójában

Perzsia volt az első világháború első áldozata.

Ugyanazok az okok ugyanazokat az okozatokat eredményezik: abban a pillanatban amikor Szovjet-orszország megtalálta Angliával a megegyezés útját, az áldomást megint Iránnak kellett megfizetnie. Azt, hogy a második világháborúban nem újból már első áldozata volt Irán, csak annak köszönhető, hogy

1938-ban a szovjet még nem érezte magát elég erősnek a háborúba való belépésre.

Irán sorsán ez nem sokat változtatott ugyan, az időközben nagy nyimbuszvesztéseket szenvedett Anglia iránj határai helyzete azonban annál inkább megismeylette ezt a fáziskülönbséget. Politikai módszereire jellemző aggálytalanságával a Krem! Angliával szemben is hamarosan túltette magát az első iráni megegyezésen és ha hinni lehet az erről szóló híreknek már a Perzsa-öbölhöz vezető vasú ellenőrzésén is magához ragadta. Volt idő, amikor Anglia ebben háború okot látott volna: semmi sem mutatja jobban, milyen mértékben megrokkant a brit orszólan tekintélye. Am ez mind nem elég, ugyanakkor

Amerika is jelentkezik a közelkeleti angol örökségért folyó versenyben.

Azzal a megegyő indokolással, hogy „az Egyesült Államok biztonság szempontjából léfontosságú”, Iránt (és Irakot) is bevonta a kölesönös bérlettörvény hatályába és amerikai parancsnokság alatt álló csapatok fejjállítását követeli.

Amit a bolsevizmus tüzzel és vérvvel akar kivívni, azt Amerika a dollárral próbálja elérni. A harmas kötelhuzásból első vesztesként a jelek szerint Anglia máris kiesett, éppen akkor, amikor azt hitte, hogy az 1907-ben megkezdett hidépítést befejezte. Azonban Szovjetország és Amerika sem fogja sok örömet találni Iránban, ebben a Földközi-tengerről Indiába, Oroszországból az Indjai-óceánba vezető sokágu hidban. Az iráni hid alatt az iráni nacionalizmus hullámai forrnak, egyik hidfőjét a Kaukázus irányában várt nagy német offenzíva fenyegeti, a másikat pedig, ha egyelőre még nem is olyan közvetlen veszélyként az a távolkeleti nagyhatalom, mely fejtelős államférfi szájából emlegette Adent. Irán jövője nem reménytelen, de ezért a sok megpróbáltatást átélit iráni népek még sok szenvedést és véráldozatot kell elviseletnie.

Dr. Némethy László.

— Utazási korlátozások Ausztráliában. Az ausztráliai kormány nagyon szigorú utazási korlátozásokat léptetett életbe. Magánszemélyeknek csak különleges engedéllyel lehet igénybe venni a vonatokat. Ugyanilyen korlátozások vannak a gépkocsiforgalom tekintetében is.

— A vonat kerekei darabokra szaggatták. Barzava-Marosborsa aradmegyei község határában a vonat elütötte és darabokra tépte Duljean Dumitru 88 éves gazdálkodót. A hatóságok vizsgálatot folytattak annak a megállapítására, hogy öngyilkosság, vagy szerencsétlenség történt-e.

Muzi

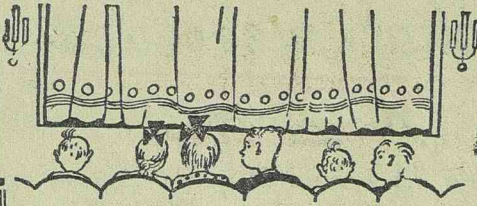
Pénteken, július 3-án Aradon a mozgósínházak műsora a következő: Corso: Öngyúsága férelép, Forum: Az utitársak, Uránia: Nagyvilági nő, Aro: Mindent a győzelemért.

Fiatalság
Figyelem

Vasárnapról az aradi
URANIA-ban

Tarzan, az őserdők ura
HERMAN BRX az olimpiai világbajnok
Boby, a csoda majom.

A FILM

VILÁGA

A háboru fokozta az érdeklődést a film iránt

Érdekes kimutatás a németországi mozik látogatottságáról

Amikor 1939 szeptemberében kitört a háboru, bizonyára senki sem tudta megmondani Németországban, hogyan is alakul majd a mozik látogatottsága. 1933 óta Németországban egyre fokozódott az érdeklődés a film iránt és sokan a től tartottak, hogy a háboru megállítja majd ezt a fejlődést. Az idő megadta a választ a kérdésre és amit a legnagyobb optimisták sem reméltek, az bekövetkezett.

A háboru a filmszínházak számára valóságos rekordközönséget hozott.

A mozik látogatóinak száma Németországban, 1933-ban volt a legkisebb. Abban az esztendőben 240 millió látogatója volt a moziknak és 1938-ban, tehát az utolsó békeévben ez a szám már 450 millióra emelkedett. 1940-ben azaz a mozilátogatók száma, csak a magyar mozikat számítva, 840 millió volt. Ha ehhez hozzászámítjuk a nemzeti szocialista párt és a hadsereg által rendezett filmelőadások látogatóinak számát, akkor az 900 millióra tehető.

Egyes németországi városokban a filmelőadások látogatóinak száma 1938 és 1940 között megkétszereződött.

1941-ben a filmlátogatók száma további emelkedést mutat. Így Münchenben tavaly 15,7 millió látogatója volt a moziknak, míg 1940-ben csak 14,4 millió.

Mivel magyarázható azonban az állandóan fokozódó érdeklődés a film iránt? Elsősorban nagy mértékben hozzájárult ehhez a heti filmhíradó, amely a háboru kitörése óta állandóan aktuális képsorozattal lépett a közönség elé.

A legkisebb német filmszínház sem forgat négy hétnél régebben készített filmhíradót.

és a nagyobb mozik alig egy-két hete készült filmhíradót mutatnak be. Régebben a filmhíradókat néha tíz hétig is forgatták, ami a mai események mellett már nem lehetséges. A filmhíradók iránti érdeklődés sok helyen olyan nagy, hogy külön előadásokat kell rendezni. A nagy offenzívák idején, a csatákról készített képek mindig zsufolt házat vonzottak.

A mozdulatok összhangja

ÚJ TOBIS KULTURFILM, AMELYNEK MAXI ÉS ERNST BAIER A FŐSZEREPLŐI

A művészi korcsolyázás minden szépségét ve itti magja a nézők elé az a film, amelyet a Tobis készít. A film főszereplői Maxi és Ernst Baier, a műkorcsolyázás világábrókai, akiknek művészi tökéletességű mozdulatait a filmelence jóvoltából a legpontosabban és a legközelebből figyelhetjük. Ha majd látjuk a művészi izeket és az alkoó fantáziából fakadó figurákat, akkor érezzük csak, hogy milyen gyönyörű a mozdulatok összhangja. A komoly és mégis stilszerű zene valósággal a korcsolyázás szimfóniájává teszi ezt a filmet, amelyben a mozdulat és a zenei hang a legművészeibben olvad majd egybe. A Tobis kulturfilm szakosztály különben elhatározta még azt is, hogy a felejtetlen berlini olimpián készült és az olimpiai filmben nem szereplő felvételekből még két kulturfilmet készít. Az egyik a könnyű atlétika díszítése lesz, míg a másik a vízisportokkal foglalkozik. Tervbe vették azt is, hogy az ökölvívásról, a lovásról, a jégvitorlázásról és a sísportról ugyanakkor készítenek kulturfilmeket.

BAJTÁRSÁK

A KATONAI KÖTELESSÉGTUDÁS ÉS HÜSÉG FILMJE

A film főszerepét Willy Birgel alakítja a tőle megszokott mesteri és művészi módon. Mellette Martin Urtel, Karin Hardt, Maria Niklisch kaptak még hálás szerepeket. A film cselekménye alkalmat nyújt a szereplőknek, hogy az emberi lélek belső küzdelmét érzékeltessék és a filmköltészet elképzeléseit a láthatóan emberi történetekkel is kidomborítsák. Ebben a filmben nemcsak emberek jellemét és sorsát vetítik előnk, hanem az emberek életét mozgató eszmék és eszmények kifejezőit is.

A filmhíradók iránti érdeklődés azonban nem nyilvánult volna meg ilyen szembetűnő módon, ha a mozik nem forgattak volna olyan játékfilmeket is, amelyek kielégítik a közönség igényeit. A német birodalom vezetői a háboru első napjától kezdve arra törekedtek, hogy a filmtermelést fentartsák és ez várokozás felül sikerült is.

Egyik-másik film sikere — úgy művészi, mint anyagi tekintetben — jóval felülmulta a béke-évek nagy sikereit.

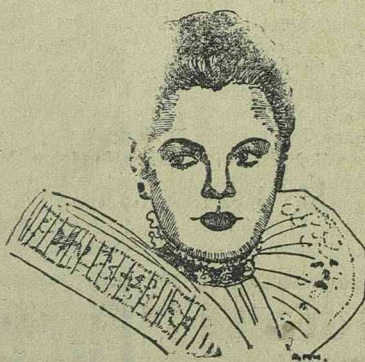

HELMUT KAUTNER
az Annuska című film rendezője

A Kivánsághangverseny című film például több mint hét millió márkát eredményezett, és több mint huszár-három millió ember nézte meg. A politikai háttérű filmek, mint Ohm Krüger és Jud Süß éppen olyan nagy érdeklődésre találtak, akár a hétköznapi életből merített filmek, mint Annelie, vagy Vádolom és a zenei filmek, mint az Operett, Luna asszony vagy Mindig csak Te című filmek. Ugyanakkor azonban örvendtes, hogy a filmek iránti érdeklődés éppen a művészi szempontból értékes filmeknél mutatkozott meg a legjobban.

Újabb film készül a Titanic katasztrófájáról

A Titanic katasztrófája óta harminc év telt el. A nagy tengerjáró gőzös tragikus elsüllyedéséről eddig több film készült. Még 1912-ben egy francia filmársaság vetítette vászonra a tragédiát és egy évvel később Gerhard Hauptmann regénye után Németországban is készült hasonló film. Érdekes, hogy Gerhard Hauptmann ezt a regényét, amelyben egy tengeri katasztrófát írt le, még 1911-ben írta meg. Újabb izenhat év telt el és az első hangosfilmek egyike szintén megörökítette az Atlanti óceánon történt katasztrófát. A Tobis most készülő filmje teljes erőszében leleplezi majd a katasztrófa háttérében meghúzódó okokat, amelyek a hajózás egyik legnagyobb katasztrófájához vezettek és 1653 ember életébe kerültek.

HILDE KRAHL
az Annuska című Bavaria-film cím-szereplője

RÖVID FILMHIREK

A Tavasz álom című filmnek külön izt ad a Walter Kollo melódiáiból összeállított filmbemutató zene, amely a fordulatos és gördülékeny mesét végigkíséri. Willy Fritsch, a nők kedvence, Adelheid Seock a fiatal német színészgárda egyik legragyogóbb tehetsége, továbbá Willy Rose, Anja Elkoff, Jakob Tiedtke, Fritz Odemar és a többi szereplő, mind részesei e kiváló film sikerének, amely különleges helyet foglal el az idej operettfilmek között.

Ketten a sors ellen című érdekes film egy élete delén álló férfi utolsó fellángolásáról és egy, majdnem tragikumba fuló szerelem szivbemarkoló történetéről szól. Szereplői, Heinrich George, Ilse Werner, Paul Wegener és Eric von Klipstein biztosítják a kivételes, mélyenszántó és művészi alkotás sikerét.

Käthe Haack, aki az Egy sziv regénye című filmben Annelie anyját ábrázolta, a Baky József rendezése alatt készülő Münchhausen című filmben előkelő dnamát alakít, aki finom asszonyiságával éppen az ellenkezője Münchhausen bárónak. A nagyszabású színes UFA-film trükk felvételeit a híres operatőr, Konstantin Irmen-Tschet készíti, aki egyébként Brigitte Horney férje.

A magyar származású Borsody Ede filmrendező, akinek legutóbbi filmje a Kivánsághangverseny Európa számos országában átütő sikert ért el, megbetegedett és ezért a Mozart film játékvezetését Karl Hartl, a Wien film gyártási főnöke vette át.

Lotte Koch, a kitűnő fiatal színésznő, aki az Egy királynő szíve című Zarah Leander-filmben alakított első szerepe óta már két új német film főszerepét játszotta el, ismét érdekes szerepet kapott. A Germanin című filmben Luis Trenker és Peter Petersen mellett az egyetlen női szerepet alakítja.

René Deltgen játsza a „dr. Crippen an Bord” című Terra film főszerepét.

Hans Moser állatorvost játszik a Hét évi szerencse című Bavaria filmben.

Veit Harlan, a Jud Süß rendezője befejezte az Aranyváros című színes UFA filmet.

Lale Andersen, a Lili Marleen dal világhíri énekesnője élete első filmszerepét a GPU című filmben játsza.

Két nagy művész életét filmesítik meg. Rembrandt, a híres hollandus festő életét az azonos című Terra film örökíti meg, amelynek címszereplője Ewald Balsler és három partnernője Hertha Feiler, Gizella Uhlen és Elisabeth Flitzkenschild. A filmet Hans Steinhof rendezi. Herbert Misch, az Andreas Schlüter, Berlin leghíresebb szobrászának, a német „Michelangelo”-nak állít emléket. A címszereplő Heinrich George, aki mellett Marianne Simson, Dorothea Wieck, Theodor Loos, Olga Tschehova és még mások kaptak jelentős művészi feladatot.

Eugen Klöpfer, a Berlin film produkciójában készülő Francesca da Rimini című filmben egy igazságos, jószívű polgármestert alakít, aki megóvja Felicitas nevű leányát egy meggondolatlan házasságtól. A leányt Marianne Hoppe játsza, aki az Isten veled Franciska című filmben egy csapásra megnyerte a mozikközönség szeretetét.

Egy vonat elindul a címe egy Bavaria-filmnek, amelynek főszereplője Ferdinand Marian. A történet középpontjában a sokat vitatott kérdés áll: Kié a férfi? A feleségé, vagy a hivatásé. A többi szerepben Leny Marerzbachot, Lucie Englischet, Georg Alexandert foglalkoztatja Johannes Meier rendező.

SPORTSEMÉNYEK

Hägg felkészült Andersson ellen

Az 1500 méteres világcsúcseredmény javítása várható

Az atlétikai nagyüzem Svédországban megindult már. Ime egy vasárnap főbb eredményei: 200 m. Strandberg 22 mp, 800 m: Claesson 1:57, Pettersson 1:57.8, Jonsson 1:58.3. — 1500 m: 3:53.4, Jonsson 4:01.8, Isberg 4:02.2. — 3000 m: Durkfeldt 8:40.6, Nilsson 8:50.6, Johansson 8:52, Östbrink egy másik versenyen, amelyet Salaban tartottak 8:28.8 mp-el győzött! — 5000 m: Bratt 15:15.4, Hägglöf 15:16.8, Hedenström 15:27.8. — 400 m gát: Nilsson 57.9, Fenning 58 mp. — Magasugrás: Ödmark 190, Andersson 183 cm. — Távolugrás: Svensson 704, Forslund 691 cm. — Rudugrás: Ohlsson 385. — Gerelyvetés: Oldén 60.20. — Súlylökés: Willny 14.01, Hellberg 13.99. — Diszkoszvetés: Westlin 44.51, Willny 42.49 m.

Mint ismeretes, a tavaly 1500 méteren 3:47.6 mp-es világcsúcsot futó Häggöt a svéd szövetség amatőrök elleni vétségért július 1-ig eltiltotta a versenyzéstől. Hägg a kényszerpihenőt azonban nem töltötte pihenéssel, hanem komoly edzésekkel készülődött a letiltása után sorra kerülő versenyekre. Így éppen egyik legutóbbi edzésén Hägg Göteborgban 3:50.6 mp.-et futott 1500 méteren. Hägg tilalma tehát most lejárt és az első szabad napon, talán éppen már most vasárnap, megrendezik a Hägg távollétében diadal diadala halmozó Andersson és a mostanig szorgalmasan készülődő Hägg nagy összecsapását. Nem lehetetlen, hogy már ezen az első versenyen újból javítanak valamit az 1500 méteres világcsúcson.

Ujrajátszák a Rapid—Unirea Tricolor Román-Kupamérkőzést

A Rapid és Unirea Tricolor közötti Román Kupamérkőzést meghosszabbítással sem tudták az esti sötétség miatt befejezni. A szövetségi tanács legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy ezt a Román Kupamérkőzést későbbi időpontban, de mindenesetre tizenöt napon belül újrajátszák.

Új szövetségi játékvezetők

A szövetségi tanács legutóbbi ülésén szövetségi játékvezetővé léptette elő Chicin A. Timisoara-temesvári játékvezetőt és még két bucuresti, valamint egy brailai játékvezetőt.

Sport hírek mindenfelől

Július 25-én és 26-án nemzetközi uszóverseny lesz Hannoverben az ottani uszóegyesület 15 éves évfordulója alkalmából. A hannoveriek számítása szerint ezen a versenyen a legjobb magyar, olasz, svéd és spanyol versenyzők vennék részt a németeken kívül. Tehát ismét lesz egy Tatos—Borg—Plath találkozó.

Megvalósul a svéd—olasz válogatott labdarúgó mérkőzés. A hosszabb ideje tartó tárgyalások ered-

ményeként július 24-én a stockholmi Rasunda-stadionban kerül előtérre a két ország mérkőzése.

A hollandindiai Zwolleban Blankerskőn kisasszony a magasugrást 158, a távolugrást 574 cm-es kiváló eredménnyel nyerte.

Az olasz bajnokság utolsó mérkőzésén a Livorno bravuro győzelmet aratott 2:0 arányban a Milano felett és ezzel elkerülte a kiesést, melynek keserű nyerevé most a Napoli osztja meg a Modenával. A bajnokság végső állása:

1. Roma	30	16	10	4	55:21	42
2. Torino	30	16	7	7	60:39	39
3. Venezia	30	15	8	7	40:25	38
4. Genova	30	13	11	6	53:35	37
5. Lazio	30	14	9	7	55:37	37
6. Juventus	30	12	8	10	47:41	32
7. Bologna	30	12	5	13	50:37	29
8. Triestina	30	8	13	9	29:32	29
9. Fiorentina	30	11	5	14	51:50	27
10. Milano	30	10	7	13	53:53	27
11. Liguria	30	10	7	13	39:56	27
12. Ambrosiana	30	7	12	11	31:47	26
13. Atalanta	30	8	8	14	34:47	24
14. Livorno	30	9	6	15	35:57	24
15. Napoli	30	8	7	15	32:51	23
16. Modena	30	6	7	17	23:59	19

KÖZGAZDASÁG

A százezer leien aluli és ezen összegen feüli jövedelemmel bíró kereskedők könyvvezetési kötelezettsége

Bucurestiből jelenti a Rador: A pénzügyminisztérium felhívja az adófizetők figyelmét, hogy kötelesek könyvelési regisztereket rendszeresen vezetni. Mindazok a kereskedők, gyárosok és iparosok, akik több mint százezer lei évi jövedelem után lettek megadóztatva, kötelesek könyveket vezetni. Mindazok pedig, akiknek jövedelme eme összeg alatt van, kötelesek egy különleges könyvet (regisztrációs) vezetni. A kereskedelmi és részvénytársaságok függetlenül a jövedelemtől, kötelesek kereskedelmi könyveiket naponta vezetni. Könyvet kell ve-

zetni azoknak, akik átmenetileg felmentést kaptak az adófizetés alól. Mjutan az ellenőrzések során megállapították, hogy az adófizetők nem tartják be a törvény előírásait, a pénzügyminiszter július 20-ig adott határidőt, hogy mindenki alkalmazkodhassék a törvényes rendelkezésekhez. Eme határidő után büntetésben részesülnek azok, akiknél rendellenességet tapasztalnak. A büntetés a költségvetési évre megállapított adó vagy annak felével, esetleg negyedevel egyenlő.

lyeztek kilátásba, ha jelentik a kormánynak a jelenlegi törvényes intézkedések be nem tartását. A kormány elhatározta, hogy attól a szövetségtől, amely nem tartotta be a törvényes intézkedéseket, megvonják az eljuttatás jogát.

A gabonagyűjtés eredményének ellenőrzése

Bucurestiből jelenti a Rador: A minisztertanács foglalkozott a gabonagyűjtés eredményével és az egyes szövetségek és szervezetek munkájával. Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök intézkedett, hogy a helyi miniszter a megyei prefektusokhoz és a nemzetművelési miniszter az iskolai igazgatókhoz intézendő felhívásban hívják fel figyelmüket, hogy végezzenek informatív jellegű ellenőrzést a megyékben működő szövetségek és szervezetek működésével kapcsolatban. A megfigyeléseket a megyei prefekturákhoz nyújtásuk be, amely eljuttatja azokat az ellátási államtitkársághoz. A tanácsület és a megyei közigazgatás ama tagjai számára, akik kitűnnek az ilyen ellenőrzéseknél, pénzbeli jutalmat he-

Uj mezőgazdasági terv készül. Bucurestiből jelenti a Rador: A kormány öszre újabb mezőgazdasági tervet készít, amelyet az egyes tartományok mezőgazdasági terveivel összhangba hozva, az egész ország területén megvalósítanak.

Importhivatalokat létesítenek. Bucurestiből jelenti a Rador: A minisztertanács a nemzetközi árucseréforalom átszervezésével foglalkozott. A helyettes miniszterelnök utalt arra, hogy az importnál és exportnál nem zárják ki a már megkötött vagy megkötendő szerződéseket, de összehangolják és felülvizsgálják azokat ugyanakkor pedig gondoskodnak arról, hogy az import és exportügyletek a romániai piacok ellátása érdekében gyorsan lebonyolódjanak. Intézkedés történik majd, hogy kizárják ebből a termelőket vagy a fogyasztókat megkarosító spekulációt is. Az ellátási államtitkárság importhivatalokat fog létesíteni.

Az árak ellenőrzése. Bucurestiből jelenti a Rador: A kormány tagjai minisztertanácsban foglalkoztak az árak kérdésével. A helyettes miniszterelnök utalt arra, hogy a kormány a megszigorottabb eljárások ellen, akik a jelenlegi háborús körülményeket áruzsora céljaira használják fel. Ugyanakkor a kormány arra is törekszik, hogy az árak megállapításánál és az áruzsorát üzők büntetésének meghatározásánál igazságos legyen.

A fakitermelés megkönnyítése. Bucurestiből jelenti a Rador: A kormány tagjai megtárgyalták a tűzifával és a folyékony tüzelőanyaggal történő ellátás kérdését. Intézkedés történt a fakitermelés megkönnyítése és a tüzelőanyagszállítmányok fokozása érdekében.

Az adómegállapításnál figyelembe kell venni a bérleti szerződéseket. A pénzügyminisztérium rendeletére a Timisoara-temesvári pénzügyigazgatóságon értekezlet volt, amelyen a háztulajdonosok részéről Ciobanu Pompil dr. kifogásolta, hogy az adóbizottságok sok esetben nem vették figyelembe a bérleti szerződéseket az adóalap megállapításánál. A felebbézési bizottságok most utasítást kaptak, hogy a jövőben a bemutatott bérleti szerződéseket tekintetbe vegyék. Ha ez nem történne meg, ajánlatos a felfolyamodást benyújtani. A felfolyamodásra tizenöt lei bélyeget kell ragasztani.

Kétszázötvenezer kiskereskedést megszüntetnek Angliában. Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A Nya Daglight Allehanda című svéd lap londoni tudósítója úgy értesült, hogy a brit kereskedelemügyi minisztérium tervezetlet dolgozott ki, melynek értelmében a háború egész tartamára minden angliai kiskereskedést bezárnak, kivéve azokat, melyek feltétlenül szükséges közellátási célokat hoznak forgalomba. E terv szerint nem kevesebb, mint kétszázötvenezer kiskereskedés szűnik meg. Az így felszabaduló készleteket közvetlenül háborús célokra használják.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, német marka 59—60, török font 92—92, dinár 2.898—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn marka 2.50—2.50, olasz lira 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.27, horvát kuna 2.95—3.

Határidő napló

JULIUS 5:

Bőreszerző üzemek a községi előljárásnál, végőhidak a katonai és polgári ellátási államtitkárság termelési osztályánál tartoznak jelentést tenni az első havi bormennyiségről.

JULIUS 7:

Nem bőr felsőrészből, illetve nem bőrtalppal készült cipők, két példányban készült árjegyzékeinek a kereskedelmi kamaráknál történő benyújtási határideje lejár.

Az egyesült „Transsylvania & Agronomi” („Transsylvania és Gazdák”)

Általános Biztosító Részvénytársaság

irodája 1942 július hó 1-től kezdődőleg Timisoara-Temesvár I. kerület Bratianu tér 4 szám alatt található. Telefon 35-30, 35-3

Rádió

PÉNTEK, JULIUS 3

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 11.30 Kato-
nai rádióposta. 12.30 Zenekari hangverseny. 12.50
toman-német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20
hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 18 Tudományos
zemle. 18.20 Zenekari hangverseny. 19.15 Előadás
Tinnországról. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádió-
híradó. 20.10 Hanglemek. 20.35 Tarka könnyű zene.
0.40 Előadás. 21 A Falstaff opera előadása. A má-
odik felvonás után kb. 22.20 Hírek, sport. 23.20
hanglemek.

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemek.
10 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.20 Énekhang-
verseny. 11.40 Felolvasás. 12.10 Zenekari hangver-
sény. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Kato-
nai

radionazene. 14.30 Hírek. 15.20 Szalonzene. 16.15 Felolva-
sás. 16.45 Hírek. 17.15 Filmzene. 17.40 Sporthírek.
17.50 Jazz-band. 18.10 Német műsor. 18.30 Magyar
népmuzsika. 19 Hírek. 19.20 Kassa műsorából. 20 Fel-
olvasás. 20.40 Cigányzene. 20.45 Felolvasás versek-
kel. 21.15 Hangképek. 21.40 Hírek. 22.10 Úzen az ott-
hon. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Hanglemek. 24
Hírek.

Budapest II: 18.15 Jazz-band. 18.35 Felolvasás
„Hires vakok” címmel. 19 Szórakoztató zene. 20 Hi-
rek. 20.10 Hanglemek. 22.10 Kassa műsorából.

SZOMBAT, JULIUS 4

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 11.30 Kato-
nai rádióposta. 12.30 Hanglemek. 12.50 Katonaóra.
13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20
Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Munkás-
félóra. 16.10 Gyermekfélóra. 18 Zenekari hangver-
sény. 19 Hanglemek. 19.15 Hangverseny. 19.50 Né-
met nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.10 Hangleme-

zek. 20.35 Könnyű zene. 20.40 Előadás. 21 A rádióze-
nekar hangversenye énekszámokkal. 22 Hírek. 22.20
Kávéházi zene Brasov-Brassóból. 23.20 Hanglemek

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemek
10 Hírek. 10.15 Zenekari hangverseny. 11.20 Hang-
szerszólók. 11.40 Felolvasás. 12.10 Katonazene. 12.40
Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Szórakoztató ze-
ne. 14.30 Hírek. 15.20 Cigányzene. 16.10 Ifjúsági
rádió. 16.45 Hírek. 17.15 Dalosverseny közvetítése
17.45 Felolvasás. 18.10 Táncczene. 18.35 Hangképek
innen-onnan. 19 Hírek. 19.20 Zenekari hangverseny
20.20 Felolvasás. 20.40 Emlékest. 21.40 Hírek. 22.10
Úzen az otthon. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Magyar
dalok. 24 Hírek.

Budapest II: 18.10 Mezőgazdasági előadás. 18.35
Zongorajáték. 19 Felolvasás. 19.20 Hanglemek
19.30 Felolvasás versekkel. 20 Hírek. 20.20 Vonóné-
gyes. 21.10 Felolvasás. 23 Szórakoztató zene.

A timisoarai városi mozik műsora ■ Előadások kezdete 5, 7, 9-kor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 és d. u. 3-kor is

CAPITOL

A legsikerültebb vígjáték, ellenállhatatlan
humorral telítve

Mókás emberek

Főszerepben Fritz Kampers és Fita Benkhoff

A boldogságot kereső lélek vergődése

A tengerek leánya

Főszerepben Brigitte Horney, Paul Wegener és
Joachim Gottschalk

A szenzációk filmje

A hindu síremlék

Főszerepben La Jana, Theo Lingén és Gustav
Diessl nagyszerű filmje

Apróhirdetések

Állást keres

...szert sucht zu seiner fünfjähri-
gen Tochter rumänische oder deu-
sche intelligente Dame als Mutterstellvertre-
erin und Haushälterin. Angebote unter
„Mutterstellvertreter“ an „Reclama“
Arad, Eminescugasse 8. (2930)

Tisztviselő. 14 évi gyakorlattal, ki a
román, német, magyar nyelvet bírja,
széltár és könyvelésben jártas, önálló,
megbízható munkaező. délelőttre állást
keres. Címeket „Komoly” jellegre a Ti-
misoara-temesvári kiadóba kérek. (1738)

Két személyhez ajánlkozik főzni tudó
nindenes, esetleg nagyobb gyermek
nellé, kevés fizetésért. Cím: Timisoara-
temesvár, I., 10 Mai-utca 3. szám. I.
emelet, ajtó 4. (1739)

Alkalmazás

Műbutor asztalosinas felvétetik. Senick,
Timisoara-Temesvár, IV., Bradianu-
utca 12. szám. (1999)

nas vagy tanuló lány nő szabóságba fel-
vétetik. Timisoara-Temesvár, III., Laho-
zari-tér 5. szám. (1723)

Bejárónő a délelőtti órákra felvétetik.
Arad, Saguna-utca 8, gyermekkorház
nelléit. (5175)

Egy jó borbélysegédet keresek. Várörj
fodrász, Timisoara-Temesvár, IV., Ber-
helot-körút 5. szám. (1736)

Felvezek megbízható, perfektlő főző
nindenes szakácsnót, lehet bejáró is.
Timisoara-Temesvár, III., Mitr. Metia-
nu-utca 11. szám (Köszegi-utca) ajtó 1.
(1732)

Kifőzfiu, biciklizni tudó, azonnal fel-
vétetik. Weisz szabóság, Arad, Eminescu-
utca 15. (2938)

Keresek fiatal, komoly mindenés lányt,
jó fizetéssel. Timisoara-Temesvár, III.,
Mitr. Metianu-utca 11. szám, ajtó 1.
(1732)

Szobainast keresek 16-18 éves fiut-
ragy katonamentes fiatalabb férfit,
azonnali befizetésre. Dr. Krausz, Timi-
soara-Temesvár, I., V. Alexandri-utca 2.
szám, II. em. (3668)

Fatal mindenés lányt keresek. Cím a
Timisoara-temesvári kiadóban. (5177)

...koru, gyakorlattal bíró megbiz-
osondozónót keresek két kislány
Petegh Sándorné, Sanger, jud.
(1671)

Nevelőnőt, ki a német és magyar nyelv
tanításában perfekt, keresek július és
augusztusra, esetleg egész évre, gim-
nazista lányom mellé. Beldi Gergely,
Tarnaveni. (1672)

Accidens-szedőt keres állandó alkalma-
zásra Roth Ferenc nyomdája, Brad, jud.
Hunedoara. Ajánlatot fentj címre kér,
esetleg sürgönyileg. (1674)

Lakás

Kiadó egy utcai szoba irodahelyiségnek.
Nachtnebel, Arad, Greceanu-utca 9.
(2929)

Kétszobás lakás Mehala központjában,
házbér előre fizetése ellenében átadó.
Ajánlatokat „V. kerület” jellegre a Ti-
misoara-temesvári kiadóba kérek. (1735)

Keresek egyszobás-konyhás lakást, eset-
leg előszobával, vagy előszérlném egy-
szobás-konyhás lakásom. Timisoara-
Temesvár, IV., Preyer-utca 39. szám. (1744)

Keresek 1-2 szobás lakást, esetleg lak-
részt mellékhelyiségekkel, lehet zónában
is. Telefon 13-76 délben 1-3 óra között,
reggel 10 óráig. Timisoara-Temesvár.
(1745)

Butorozott szobát, lehetőleg teljes el-
átással keresek Belvárosban. Címeket
kérem leadni, Timisoara, Piața Küttl 2.
Blidariunál szívességből. Tel.: 39-25.
(2936)

Adás-vétel

Megvételre keresek újabb típusú 1 ki-
puffogós I. H. C. traktort. Juhász Már-
ton, Tormac-Végvár. (1708)

Antik szekrény és egy jégszekrény jó
állapotban eladó. Timisoara-Temesvár,
V., Blaskovits-telep, Banul Marcinu-
utca 34. szám. (1742)

Modern magyar, német, francia, angol
nyelvű könyvek és kották eladók. Timi-
soara-Temesvár, II., Mercur-utca 8. sz.
ajtó 6. (1731)

Nagy tömör zárható láda, műköajl-
ványok és vázák, kert és sportert díszíté-
sére alkalmas, eladó. Arad, G. Coanda-
utca 9. szám. (2924)

Gyermekkosci modern, kifogástalan ál-
laponban és 500 kg-os mérleg. 3-as pénz-
szekrény eladó. Timisoara-Temesvár,
IV. Fröbl-utca 36. szám. II. emelet.
ajtó 25. (1722)

Keresek megvételre egy komplett da-
ráló járatot, lehet 36 vagy 42 colos. Cs1-
eser György Janosda, Posta Tince
har megve (66)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer
Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi
szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és
irógépeket, kasszák, ebédlő- és sza-
onbutorokat, csillárokat, festményeket,
reklamiéket, kasszák, egyes butorokat
Porcellának és disztárgyak nagy vá-
lasztékban. Veszünk megbízóink részér-
teljes lakásberendezéseket, modern és
antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, var-
rógépet, nemes porcellánt. Zálogéda-
laját meghosszabbítjuk Ftárunk he-
tenként kétszer meggy Timisoarara.
Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Tele-
fon: 19-75. (4028)

**...butorok, hámoszók, kombinált szek-
rény, matracok, ottomanok, Thonet-szé-
kek, varrógépek, konyhabutorok, egyes
ágyak, szekrények, kombinált szekré-
nyek olcsón, kasszák és irodaberende-
zések stb. olcsón kaphatók Blidariunál,
Timisoara IV. kerület Küttl-tér 2, az ud-
varban. Megvételre keresünk sürgő-
sen teljes lakásberendezéseket, szőnye-
geket, varrógépeket stb. Magas árat ti-
zeünk. (3663)**

Háztelek, 161 négyszögöl, a 6-os villa-
mosnál, nem zónában. Diana-utcánál,
eladó. Érdeklődni Timisoara-Temesvár,
II., Tache Ionescu-ut 81. szám, földszint
ajtó 2. (5176)

Traktorokat, cséplőgépeket motorokat
és hengerek mindent nagyságban
veszünk. Industria de masini Banateana,
Timisoara-Temesvár, II., Cogañni-
ceanu-utca 8. szám. (3658)

Eladó 2 drb. va.üz. tredőny, egyik
3,5×155-ös, a másik 3,5×135-ös, jó ál-
lapotban. Arad, Se-ninarului-utca 3.
(2916)

Megvételre keresünk hordókat és káda-
kat. Kandia S. p. A. bonbonyár, Timi-
soara-Temesvár, IV., I. Vacarescu-utca
3. szám. (3664)

Sötétkék modern gyermekkosci keresek
megvételre. Ajánlatokat ármegejelöléssel
„Sötétkék” jellegre a Timisoara-teme-
vári kiadóba kérek. (5171)

Egészen új üstház, egy vaságy, egy
fürdőkád eladó. Cím: Reclama hirdető-
ben, Arad, Eminescu-utca 8. (2928)

Egy orvosi mikroszkop eladó. Cím: Re-
clama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca
8. szám. (2927)

3,5 rakett, védővel együtt eladó. Cím:
Lutai, Arad, Aloa Iulia-utca 2, d. u. 2-4
között. (2932)

13 as vagy dupla 10-es gyors-sajtót meg-
vételre keresek. Ajánlatokat a Timisoa-
ra-temesvári kiadó továbbit. (1673)

Álvalpad, gyulakkal eladó. Arad, Ser-
asca utca No. 10. (2935)

Különléle

Nyakkendőket készít, fordít és javít
Sziús, Timisoara-Temesvár, I., Diacono-
vici Loga-ut 20. szám, ajtó 3. (1713)

Elveszett szemüveg reácsipteleu nap-
védővel és tükkel. Sága, Catea Saguna,
Str. Fabricii, Str. Cogañniceanu utvona-
ion. Kéretik jutalom ellenében leadni
Reclama hirdetőben. Arad, Eminescu-
utca 8. szám. (2931)

Ha valami érdekeset akar hallani, ke-
resse fel a párisi grafologusnót. Timi-
soara-Temesvár, II., Inocentiu Klein-
utca 29. szám. Egy beszélgetés 50 lei.
(1536)

Ha nem süt a takaréktűzhelye, vagy sok
tűzelőanyagot fogyaszt, szakszertűen ki-
tapszatom. Lap utján házhöz megyek.
Gál, Timisoara-Temesvár, III., Poru-
bescu-utca 19. (1740)

Vállatok olcsón fehérmemű és harisnya-
javítást. Timisoara-Temesvár, III., Po-
rumbescu-utca 32. szám, I. emelet, ajtó
15. (1741)

Elveszett piros bőrtáska iratokkal és
órával. Megtalálójja kéretik Timisoara-
Temesvár, II., Ispreescu-utca 2. szám
alatt leadni. (1724)

Koncentrálsról hazaérkeztem. Gál,
fizsábó, Timisoara-Temesvár, II., Teo-
doru Teodoru utca 1. szám. (1742)

ELVESZETT

Aradon junus 28-án d. e. 11 óra tá-
ján a Doamna Balaza utca 149 számú
háztól a Calvin utcában levő Lidó étte-
remmel szemközti dohánytöszdég ter-
jedő utvonlon fekete bőr villámzáras
aprópenztárcá. A pénzen kívül „Jutra
1939 II. 7.” felirású karbagyűrű volt a
tárcában. Mivel a gyűrű emlék, kérem a
becsületes megtalálót, hogy illő jutalom
ellenében adja le Doamna Balaza 149
szám alatt.

Tortés hullám

a legújabb módszer
szerint olajjal főzve

WALTR C

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan
cel Mare sarok. 1-2-3-6-os
villamos megállójánál ::

HIRDESSEN

a DELI HIRLAPBAN

Societatea Națională de Editură și Artă Grafică „Dacia Traiană” Timisoara.